

Ανακοίνωση με αφορμή την πρόσκληση του ΙΕΠ για την πιλοτική εφαρμογή της Περιγραφικής Αξιολόγησης των μαθητών

Με αφορμή την πρόσκληση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) για πιλοτική εφαρμογή της Περιγραφικής Αξιολόγησης μαθητών θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής.

Οι σύλλογοι διδασκόντων καλούνται να αποφασίσουν τη συμμετοχή τους στην πιλοτική εφαρμογή ενός προγράμματος, χωρίς να γνωρίζουν το περιεχόμενο και το πλαίσιό τους. Ωστόσο γνωρίζουμε ότι η ανάπτυξη και η εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των μαθητών καθώς και τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα (επιτεύγματα και πρόοδος μαθητών, ατομική και κοινωνική ανάπτυξη μαθητών) είναι στους βασικούς δείκτες της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας με βάση τα νομοθετικά πλαίσια. Θεωρούμε ότι οποιαδήποτε μορφή αξιολόγησης των μαθητών, είτε βαθμολογικής είτε περιγραφικής οδηγεί σε ταξινομική ιεράρχηση των μαθητών, σε διαχωρισμούς και σε διακριτές μαθητικές «ταυτότητες» (αποτυχημένος – επιτυχημένος). Για μας το πρόβλημα δεν είναι αν η αποτύπωση γίνεται ποσοτικά ή ποιοτικά, αλλά το γεγονός ότι θα κρύβεται ο ταξικός χαρακτήρας του σχολείου, οι κοινωνικές αιτίες που δημιουργούν τις διακρίσεις και τις άνισες επιδόσεις ανάμεσα στους μαθητές.

Η αποτίμηση της μαθησιακής πορείας του μαθητή είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων που δεν μπορούν να χωρέσουν σε κανένα τυποποιημένο αξιολογικό σχήμα. Η δομή της εκπαίδευσης, το περιεχόμενο, οι στόχοι που υπηρετεί, τα αναλυτικά προγράμματα, τα βιβλία, η ταξική και εθνική προέλευση των μαθητών, αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν την πορεία και την εξέλιξη του μαθητή. Η οποιαδήποτε μορφή αξιολόγησης λειτουργεί μέσα στο πλέγμα των παραγόντων αυτών που προσδιορίζουν τη σχολική επίδοση, χωρίς ωστόσο να παρεμβαίνει ουσιαστικά στην επιρροή τους και απλά θα διαπιστώνει και θα περιγράφει αποτελέσματα. Πολύ περισσότερο αν αυτές υλοποιούνται μέσα από τυποποιημένες και ποσοτικοποιημένες φόρμες. Η ανατροφοδότηση της παιδαγωγικής πρακτικής, ο καλύτερος σχεδιασμός του εκπαιδευτικού έργου η εξατομίκευση της διδασκαλίας, μπορούν να γίνουν και χωρίς γραπτή αποτύπωση και αξιολογικό χαρακτηρισμό. Σίγουρα δεν μπορεί να το ισχυρίζεται αυτό μια εκπαιδευτική πολιτική που οριοθετείται από την αριστεία, την ανάγκη να δούμε με σοβαρότητα την επίδοσή μας στο διαγωνισμό του PISA, ή από το δίχρονο αριστοκρατικό λύκειο των μπακαλορεά και των απλήρωτων μαθητειών.

Με αυτή την έννοια ως Παρεμβάσεις Κινήσεις Συσπειρώσεις έχουμε εκφράσει τη ριζική μας αντίθεση, τόσο στην αριθμητική βαθμολογία, όσο και στην απόπειρα περιγραφικής αξιολόγησης που επιχειρήθηκε να εφαρμοστεί επί υπουργίας Γ. Παπανδρέου το 1995. Θεωρούμε ότι ο καλύτερος τρόπος παρακολούθησης της μαθησιακής πορείας ενός μαθητή είναι ο συλλογικός σχεδιασμός της παιδαγωγικής πράξης που διευκολύνεται αν ο σύλλογος διδασκόντων είναι σταθερός (προϋπόθεση εδώ είναι οι μαζικοί διορισμοί) και το σχολείο ενιαίο. Σε αυτή τη βάση, πρέπει να προβλέπεται διαρκής ενημέρωση των γονέων για την πορεία του τμήματος και σε συνάρτηση με αυτήν και κάθε μαθητή – μαθήτριας.

Στην πρόσκληση για το πιλοτικό πρόγραμμα, είναι ξεκάθαρο ότι η περιγραφική αξιολόγηση θα εφαρμοστεί παράλληλα και με την υπάρχουσα ποσοτική αξιολόγηση/βαθμολόγηση η οποία θα συνεχίσει εφαρμόζεται κανονικότατα στο σύνολο των σχολείων. Επομένως πρόκειται για πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμογής της αριθμητικής βαθμολογίας σε συνδυασμό με κάποια εκδοχή περιγραφικής αξιολόγησης για το περιεχόμενο του οποίου θα μας ενημερώσουν ...αργότερα. Για άλλη μία φορά χρησιμοποιούνται επικοινωνιακά εύηχες λέξεις και ωραίες έννοιες, πλήρως αποσπασμένες από το πολιτικό και ιδεολογικό τους πλαίσιο, παρουσιάζονται ως όχημα ενθάρρυνσης και ενίσχυσης των μαθητών, συνεργατικής και κοινωνικής μάθησης, εξατομίκευσης της διδασκαλίας, ενώ στην πραγματικότητα σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν αφενός σαν παραπλανητικός επίδεσμος, αφετέρου σαν «εκπαιδευτική θηλιά» με θύματα αυτούς για τους οποίους τάχα νοιάζονται και υπόσχονται να βελτιώσουν-καλυτερεύσουν την μόρφωση τους.

Τέλος η πιλοτική εφαρμογή της περιγραφικής αξιολόγησης των μαθητών σήμερα, αποτελεί τον προπομπό της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας και της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών αύριο.

Το Υπουργείο Παιδείας πιστό στην υλοποίηση των νεοσυντηρητκών-νεοφιλελεύθερων πολιτικών στην εκπαίδευση, των επιταγών ΕΕ– ΟΟΣΑ – κεφαλαίου, εντάσσει και αυτή τη διαδικασία στα πλαίσια αυτά. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες καλούμε τους συλλόγους διδασκόντων να μην συναινέσουν και να μην ανταποκριθούν στην πρόσκληση του Υπουργείου - ΙΕΠ.